

# JU CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE

Crna Gora  
JU CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE

Podgorica, 23.04.2019 god.



## POZORIŠNA PRAVILA

JAVNE USTANOVE CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE

Podgorica, 23.04. 2019. godine, br. 01-2101

Na osnovu člana 12, člana 24 stav 1, tačka 4, člana 31 stav 2 Zakona o pozorišnoj djelatnosti ("Službeni list RCG", br. 060/01, „Službeni list CG“ br. 75/10, 40/11) i člana 10 Stav 1 tačka 4 Statuta Crnogorskog narodnog pozorišta br. 01-3340 od 24.10.2014. godine, Pozorišni savjet Crnogorskog narodnog pozorišta na sjednici održanoj 23.04.2019. godine, donio je

## **POZORIŠNA PRAVILA**

### **JAVNE USTANOVE CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE**

#### **I OPŠTE ODREDBE**

##### **Član 1**

Ovim Pravilima utvrđuju se normativi i standardi u vezi sa obavljanjem djelatnosti JU Crnogorskog narodnog pozorišta koji definišu umjetničke aktivnosti, tehničko-scenske aktivnosti, održavanje reda i čuvanje imovine, Dan pozorišta i nagrade, kategorizaciju dramskih umjetnika.

Svi izrazi koji se u ovim pravilima koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

#### **II UMJETNIČKE AKTIVNOSTI**

##### **1. Priprema scenskog djela i realizacija repertoara**

##### **Član 2**

Rad na pripremi scenskog djela - predstave započinje radnim sastankom/audicijom na kojoj angažovani reditelj stiče uvid u potencijale glumačkog ansambla. Nakon audicije, reditelj u saradnji sa umjetničkim direktorom vrši podjelu uloga.

Svi glumci su dužni da prisustvuju radnim sastancima – audicijama. U izuzetnim slučajevima kada je angažovani reditelj već upoznat sa glumačkim ansamblom, umjetnički direktor može donijeti odluku da se sastanak/audicija ne mora održati.

##### **Član 3**

Podjelu uloga i ostalih zadataka za predstavu saopštava umjetnički direktor na oglasnoj tabli Pozorišta najmanje 15 dana prije početka proba. Izuzetno, u slučaju nepredviđenih okolnosti rok za podjelu uloga i ostalih zadataka može biti i kraći.

Glumci su dužni da poslije upoznavanja sa podjelom uloga i zadataka, nakon tri dana, od izvršnog producenta predstave preuzmu tekst.

#### **Član 4**

Glumac je dužan da prihvati dodijeljenu ulogu.  
U slučaju da se ne slaže sa dodijeljenom ulogom, glumac može izjaviti pismeni prigovor umjetničkom direktoru.  
U drugostepenom postupku po prigovoru rješava Pozorišni savjet.

#### **Član 5**

Prigovor se podnosi najkasnije do utvrđivanja rasporeda proba. Glumac je dužan da nastavi rad na dodijeljenoj ulozi sve do odluke umjetničkog direktora odnosno Pozorišnog savjeta. Pozorišni savjet odluku donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora.

#### **Član 6**

O alternaciji pozorišnog umjetnika koji igra u predstavi odlučuje umjetnički direktor, uz konsultaciju sa rediteljem predstave, ukoliko je potrebno.

#### **Član 7**

Ako glumac, u roku koji objavi reditelj, ne nauči tekst ili ne izvrši ostale zadatke u radu na ulozi – podliježe disciplinskoj odgovornosti.

#### **Član 8**

Nakon podjele uloga umjetnički direktor izrađuje operativni plan pripreme i realizacije predstave, u saradnji sa rediteljem, dramaturgom, scenografom, kostimografom, koreografom, kompozitorom, autorom muzike, tehničkim direktorom, izvršnim producentom i rukovodiocem tehničko-scenske produkcije.

#### **Član 9**

Scenograf i kostimograf su dužni da do prve čitaće probe, ukoliko nije drugačije dogovoreno, završe sve tehničke crteže i skice, a nakon saglasnosti reditelja ih predaju rukovodiocu tehničko-scenske produkcije radi izrade predračuna i dalje realizacije scenografije i kostima.

#### **Član 10**

Reditelj, kostimograf i scenograf su dužni da rukovodiocu tehničko-scenske produkcije predaju spisak potrebnih rekvizita i namještaja za predstavu, uz prethodnu saglasnost umjetničkog direktora.

#### **Član 11**

Utvrđuje se nedjeljni i dnevni raspored proba.  
Raspored utvrđuje izvršni producent sa rediteljem uz saglasnost umjetničkog direktora.  
Nedjeljni raspored se utvrđuje u petak za narednu sedmicu, a dnevni najkasnije do 12 časova, za naredni dan.

Raspored proba se ističe na oglasnoj tabli i sva lica na koja se odnosi, dužna su da ga se pridržavaju.

#### **Član 12**

Probe mogu trajati najduže četiri sata. Kada su organizovane dvije probe u toku dana odnosno proba i predstava, razmak između istih mora iznositi najmanje 4 sata.

Probe mogu trajati i duže ako sama predstava traje duže.

Pauze na generalnim probama i predstavama određuje tok predstave. Preraspodjela radnog vremena radi se po projektu, u odnosu na potrebe procesa rada i definiše se posebnom odlukom koja se objavljuje na oglasnoj tabli.

#### **Član 13**

Promjene u rasporedu proba vrši izvršni producent sa rediteljem uz saglasnost umjetničkog direktora.

O naknadnim promjenama termina proba, izvršni producent je dužan da lično obavijesti sve pozorišne umjetnike na koje se promjena odnosi.

#### **Član 14**

Pozorišni umjetnici koji učestvuju u predstavi dužni su da na probu dođu najkasnije 15 minuta prije početka probe, a na generalnu probu i predstavu najkasnije 1 sat i 15 minuta prije početka probe, odnosno predstave.

#### **Član 15**

Asistenti reditelja i inspicijenti obavezni su da dođu na probu pola sata prije početka probe, a na predstavu 1 sat i 30 minuta prije početka predstave.

Asistenti reditelja i inspicijenti vode računa da dežurni radnik tehnike na vrijeme pripremi sve što je potrebno, da bi proba, odnosno predstava mogla na vrijeme početi i odvijati se bez zastoja.

#### **Član 16**

Nedolaskom na probu, odnosno predstavu, iz neopravdanih razloga učesnik probe odnosno predstave podliježe disciplinskoj odgovornosti.

#### **Član 17**

Ukoliko određeni učesnici probe ne dođu na vrijeme na probu, a ranije nije određeno ko će ih zamjenjivati, ostali učesnici probe dužni su da sačekaju 15 minuta, nakon čega će reditelj, uz saglasnost umjetničkog direktora, donijeti odluku da li se proba otkazuje.

Na inicijativu učesnika predstave, inspicijent umjetničkom direktoru predlaže održavanje probe za sljedeće igranje predstave.

### **Član 18**

U slučaju opravdanog odsustva glumca iz predstave koja je na repertoaru i čije je izvođenje zakazano, umjetnički direktor određuje glumca koji će ga zamijeniti. Glumci su dužni da prihvate dodijeljeni zadatak.

### **Član 19**

Umjetnički direktor može donijeti odluku o prekidu rada na predstavi ukoliko procijeni da postignuti rezultati nisu na estetskom, produkcijskom i umjetničkom nivou koji zadovoljavaju standarde Pozorišta. Umjetnički direktor je dužan da odluku o prekidu rada na predstavi obrazloži Pozorišnom savjetu.

U slučaju da reditelj prekine rad na predstavi, umjetnički direktor predlaže Pozorišnom savjetu zamjenu reditelja koji će završiti rad na predstavi.

### **Član 20**

Umjetnički direktor određuje redovni mjesečni repertoar odnosno raspored izvođenja predstava i ostalih programa.

Svi sektori i zaposleni su dužni da izvršavaju obaveze koje proističu iz mjesečnog repertoara, u skladu sa svojim radnim zadacima i obavezama.

Svi glumci su dužni da se u potpunosti pridržavaju rasporeda i obaveza koji su dati mjesečnim repertoarom.

### **Član 21**

Zaposleni su dužni da se pridržavaju normi koje su propisane zakonom, kolektivnim ugovorom, opštim aktima pozorišta i ugovorom o radu.

U slučaju kršenja normi, kao i vrijeđanja, omalovažavanja i ugrožavanja ličnog dostojanstva zaposlenih, publike ili trećih lica, zaposleni su dužni dostaviti izjavu u pisanoj formi neposrednom rukovodiocu odnosno nadređenom licu.

Rukovodilac, odnosno, nadređeni, je dužan da obavijesti direktora pozorišta o uočenim nepravilnostima, radi pokretanja disciplinskog postupka i utvrđivanja odgovornosti zaposlenog.

### **Član 22**

Učesnici u predstavi dolaze na pozornicu na poziv inspicijenta. Poziv čekaju u svojoj garderobi ili prostoru koji je za to posebno određen.

### **Član 23**

Za vrijeme trajanja probe i predstave u garderobama, na sceni i oko nje mora vladati potpuni mir, tišina i red, o čemu su obavezni da se brinu dežurni predstave, kao i svi angažovani u tehničkim i drugim službama.

#### **Član 24**

Za vrijeme probe i predstave učesnici probe odnosno predstave se bez odobrenja reditelja, odnosno drugog ovlašćenog lica, ne smiju udaljavati od mjesta na kojem se održava proba odnosno predstava, ili iz svojih garderoba.

U izuzetnim i opravdanim slučajevima odlazak sa probe odobrava reditelj.

#### **Član 25**

Zabranjeno je uznemiravati i ometati učesnike predstave, prije i za vrijeme probe, odnosno predstave.

Učesnicima predstave nije dozvoljeno da na probama i predstavama odstupaju od rediteljskog koncepta, utvrđenog teksta predstave ili mizanscena, i nijesu dozvoljene bilo kakve improvizacije u kostimiranju, frizuri, maski, rekviziti i sl. bez saglasnosti reditelja.

#### **Član 26**

Za vrijeme proba i predstava, svim učesnicima predstave zabranjeno je konzumiranje alkohola.

#### **Član 27**

Pušenje je dozvoljeno samo u za to određenim prostorijama.

#### **Član 28**

U radnim prostorijama i na pozornici zabranjeno je bavljenje društvenim igrama, i drugim poslovima koji nijesu u funkciji predstave, kao i korišćenje mobilnih telefona, kompjutera i drugih multimedijalnih uređaja, osim ako nijesu u funkciji predstave.

#### **Član 29**

Dok traje predstava zabranjeno je na pozornici, u garderobama i u prostorijama koje su u funkciji scene, dovesti lica koja nijesu u funkciji predstave.

#### **Član 30**

Licima koja nijesu učesnici u predstavi zabranjeno je praćenje predstave iza kulisa.

#### **Član 31**

Glumci koje ne učestvuje u cijeloj predstavi ne mogu po završetku svoje uloge izlaziti u publiku sve dok se predstava ne završi, i publika ne napusti salu i holove pozorišta.

#### **Član 32**

Svi pozorišni umjetnici dužni su da probe kostima, obuće i vlasuljarskih elemenata, smatraju obaveznim i da na probe dođu kada o tome budu obaviješteni.

### **Član 33**

Svi glumci su dužni da se na kraju predstave poklone publici, na način kako to odredi reditelj.

### **Član 34**

Svi glumci su dužni da imaju odgovoran odnos prema kostimu, rekviziti, vlasulji, scenskim elementima, koje koriste na probi ili predstavi, i da ih po završetku probe ili predstave uredno vrate na za to određeno ili dogovoreno mjesto, i o eventualnim nedostacima obavijeste o tome odgovorno lice (rekvizitera, garderobera, vlasuljara i dežurnog predstave).

## **2. Dežurni predstave i Knjiga dežurstava**

### **Član 35**

Dežurne predstave određuju direktor i umjetnički direktor, u dogovoru sa zaposlenima ili saradnicima, kroz nedjeljni raspored rada. Za dežurnog predstave može biti određen zaposleni iz umjetničkog sektora, produkcije i marketinga.

### **Član 36**

Obaveze dežurnog predstave:

- da bude u pozorištu 1 sat i 30 minuta prije početka predstave i ostane do završetka predstave;
- da u koordinaciji sa inspicijentom i dežurnim službama utvrdi da li je sve spremno za početak predstave;
- da u toku trajanja predstave bude na raspolaganju inspicijentu u slučaju nekog vanrednog događaja;
- da donese odluku o prekidanju ili odlaganju predstave ukoliko dođe do nepredviđene situacije koja može ugroziti izvođenje predstave, u konsultaciji sa direktorom ili umjetničkim direktorom, u zavisnosti od okolnosti. Ukoliko su razlozi za prekidanje ili odlaganje predstave tehničke prirode, dežurni predstave je dužan da se prije donošenja odluke konsultuje sa tehničkim direktorom.
- da popuni izveštaj o realizaciji predstave i zapaženim nepravilnostima u Knjizi dežurstva, zajedno sa inspicijentom predstave i suflerom, i Knjigu dežurstava dostavi umjetničkom direktoru i direktoru na uvid.

### Član 37

Knjiga dežurstava sadrži osnovne podatke o realizaciji svake predstave i programa u Pozorištu sa sledećim elementima:

- Naziv predstave odnosno programa
- Vrijeme početka i završetka predstave/programa
- Podatke o broju publike odnosno popunjenosti sale
- Sve uočene nepravilnosti u realizaciji predstave i primjedbe učesnika predstave/programa.

Knjigu dežurstava preuzima dežurni predstave i istu dostavlja narednog dana umjetničkom direktoru.

**Inspicijent** je dužan da u Knjigu dežurstava upiše sve nepravilnosti koje se odnose na funkcionisanje tehničko-scenskog sektora predstave i mizanscenska odstupanja glumaca.

**Sufler** predstave je dužan da u Knjigu dežurstava upiše sve nepravilnosti koje se odnose na odstupanje glumaca od teksta predstave.

**Dežurni predstave** je dužan da u Knjigu dežurstava upiše sve nepravilnosti koje se odnose na kašnjenje učesnika u predstavi na probe i predstave, dolazak učesnika u predstavi pod dejstvom alkohola ili opijata, i druge nepravilnosti u funkcionisanju predstave.

### Član 38

Dežurni predstave je obavezan obavijestiti publiku o otkazivanju predstave, uz izvinjenje i obavještenje o mogućnosti korišćenja prodatih ulaznica.

Dežurni predstave ima pravo da na dan dežurstva radi na poslovima svog radnog mjesta 3 sata kraće, a ukoliko se dežura na predstavi tokom vikenda 3 sata u toku radne nedjelje. Neiskorišćeni sati se mogu koristiti kao slobodni dani, pri čemu je 8 sati ekvivalentno jednom slobodnom danu.

## 3. Gostovanja u zemlji i inostranstvu

### Član 39

Vođu puta na gostovanjima u zemlji i inostranstvu određuje direktor u odluci o službenom putovanju.

### Član 40

Obaveze vođe puta:

- da bude u pozorištu najkasnije pola sata prije zakazanog polaska na gostovanje;

- da preuzme spisak ekipe od producenta i da se informiše da li i ko od članova ekipe putuje samostalno;
- ukoliko je potrebno da sa sobom ponese ugovore ili iste po dobijanju informacija iz pravne službe preuzme od predstavnika institucije;
- u konsultaciji sa rukovodiocem marketinga i prodaje i direktorom Pozorišta, na gostovanje ponese određeni broj programa predstave koja se izvodi, i eventualno drugi reklamni materijal;
- da potvrdi sa tehničkim sekretarom ili organizatorom najavljenju vožnju autoprevoznika i dobije kontakt vozača prije odlaska na gostovanje;
- prije polaska utvrdi da li su svi članovi ekipe u autobusu, a u slučaju gostovanja u inostranstvu da provjeri da li svi imaju sve potrebne putne isprave;
- da bude u kontaktu sa vozačem autoprevoznika i najavi mu okvirno vrijeme polaska nakon završetka predstave;
- da bude u pozorištu ili instituciji u kojoj se realizuje gostovanje najkasnije jedan sat prije početka predstave i utvrdi da li je sve spremno i namješteno na osnovu usmenog izveštaja inspicijenta predstave;
- da provjeri da li su svi glumci prisutni sat prije početka predstave, i da utvrdi okolnosti u slučaju odsustva;
- utvrdi da li ima izmjena u odlasku i povratku odnosno da li ima članova ekipe koji se vraćaju samostalno;
- kontaktira vozača autobusa u skladu sa prethodnim dogovorom prije završetka ukrcaja putnika;
- provjeri spisak putnika u autobusu shodno izmjenama;
- da isplanira put i pauze u toku vožnje;
- da se finansijski zaduži kod blagajnika za nužne troškove, i nakon putovanja se razduži u roku od 2 dana;
- da najkasnije u roku od 3 dana po završetku puta u inostranstvu podnese pisani izvještaj i prijavi eventualne nepravilnosti.

#### **Član 41**

Svi učesnici predstave koji idu na gostovanja dužni su da budu na dogovorenom mjestu najkasnije 15 minuta prije polaska.

### **III TEHNIČKO-SCENSKE AKTIVNOSTI**

#### **Član 42**

Raspored rada zaposlenih u sektoru tehnike utvrđuje se na dnevnom, nedjeljnom i mjesečnom nivou, a na osnovu rasporeda rada istaknutog na oglasnoj tabli i odobrenog od direktora odnosno umjetničkog direktora.

#### **Član 43**

Rukovodioci u sektoru tehnike dužni su praviti plan rada i raspored prema dnevnom, nedjeljnom i mjesečnom rasporedu ustanove, i voditi evidenciju o radnom vremenu.

Dužni su upoznati neposrednog rukovodioca u slučaju da prekovremeni rad u toku jedne nedjelje odnosno mjeseca prelazi zakonom predviđenu satnicu, te da vode računa o ravnomjernoj raspodjeli radnog vremena.

#### **Član 44**

Zaposleni u sektoru tehnike dužni su poštovati i sprovoditi mjere zaštite na radu, a rukovodioci vršiti kontrolu sprovođenja mjera zaštite na radu i zaštite od požara.

#### **Član 45**

Zaposleni u sektoru tehnike moraju se napismeno upoznati sa mjerama zaštite na radu i zaštite od požara.

#### **Član 46**

Zaposleni u sektoru tehnike dužni su koristiti povjerenu opremu u skladu sa tehničkim uputstvima, savjesno i odgovorno. U slučaju nesavjesnog i neprofesionalnog korišćenja opreme, preduzimaće se mjere i radnje kojim će se od zaposlenog potraživati nadoknada štete.

#### **Član 47**

Korisnici i rukovaoci opreme i alata dužni su prije upotrebe kontrolisati ispravnost opreme i alata, a o stanju opreme i alata u pisanoj formi izvijestiti neposrednog rukovodioca o eventualnoj neispravnosti.

#### **Član 48**

Zaposleni u sektoru tehnike dužni su nositi propisanu odjeću, obuću i drugu zaštitnu opremu u skladu sa Elaboratom zaštite na radu.

#### **Član 49**

Svi rukovodioci su dužni da čuvaju tajnost ličnih podataka zaposlenog i na zakonit način postupaju sa njima.

#### **Član 50**

Zaposleni u Pozorištu dužni su u objektu biti odjeveni u skladu sa opšte prihvaćenim normama pristojnog odijevanja, vodeći računa o statusu i ugledu ustanove.

#### **Član 51**

Zaposleni u tehničko-scenskoj službi obavezni su da postavljanje scenskih elemenata i opreme završe najkasnije 1 sat prije početka probe ili predstave a prema unaprijed dostavljenom dnevnom ili nedjeljnom rasporedu rada.

#### **Član 52**

Zaposleni iz službe održavanja objekta obavezni su da vode računa o kompletnoj tehničkoj i higijenskoj ispravnosti objekta i instalacijama svih prostora, neophodnih za održavanje predstave.

#### **Član 53**

Prilikom postavke dekora i rekvizite, na predviđenim prostorima, zaposleni scenske-tehničko produkcije moraju strogo voditi računa o zaštiti na radu, vodeći računa o ostavljanju dovoljnog prostora za kretanje i prolaz u slučajevima vanrednih događaja.

#### **Član 54**

Krojači, garderoberi, frizeri, vlasuljari, šminkeri i ostali zaposleni u scensko-tehničkoj produkciji obavezni su doći na generalnu probu ili predstavu najmanje 1 sat prije dolaska glumaca i drugih pozorišnih umjetnika, i na vrijeme se pripremiti za rad prema ranije utvrđenom rasporedu, a po potrebi i ranije.

#### **Član 55**

Zaposleni u tehničko-scenskoj produkciji obavezni su da u toku radnog vremena pripreme scenske elemente za generalnu probu ili predstavu u obimu i količini koju od njih zahtijeva reditelj odnosno odgovorno lice.

#### **Član 56**

Tehničko osoblje zaduženo za opremu i scenske elemente dužno je replicirati sve detalje u onom kvalitetu i obimu kao i na premijernom izvođenju, a u skladu sa rediteljskim konceptom.

#### **Član 57**

Inspicijent predstave je u obavezi da provjeri svakog glumca prije njegovog izlaska na scenu, i provjeri ispravnost njegove cjelokupne opreme i spoljnog izgleda.

#### **Član 58**

Rekviziteri su dužni da sitnu, lični rekvizitu predaju u ruke glumcu na početku generalne probe, odnosno predstave, a scensku na samoj pozornici, u blizini mjesta na koje glumac treba da izađe na scenu.

#### **Član 59**

Poslije završetka predstave dežurni iz tehničkih službi obavezni su da sa pozornice i iz garderoba pokupe i odnesu sve inventarske predmete i materijal koji je služio za opremu predstave.

#### **Član 60**

Dežurni iz tehničkih službi obavezni su doći na probu ili predstavu 1 sat i 30 minuta ranije, i do početka probe u dogovoru sa dežurnim predstavom ili inspicijentom, izvršiti sve potrebne pripreme. Dežurni iz tehničke službe, dužan je da ostane do završetka probe ili predstave.

#### **Član 61**

Ukoliko za probu na pozornici treba postaviti markirani dekor, dežurni predstave ili inspicijent, će o tome izvijestiti rukovodioca tehničko scenske produkcije.

Postavljanje markirane scene mora se izvršiti prema dnevnom odnosno nedeljnom rasporedu istaknutom na oglasnoj tabli.

#### **Član 62**

Svi zaposleni koji su angažovani oko predstave na pozornici i oko nje, obavezni su ključeve zaduženih prostorija predati dežurnoj službi zaštite, a prostorije ostaviti uredne, sa ugašenim svjetlima, uređajima i klimom.

#### **Član 63**

Zabranjeno je zadržavanje u prostorijama Pozorišta po završetku radne aktivnosti. Zadržavanje u objektu mimo utvrđenog rasporeda rada, Služba zaštite evidentira, a zatečeni zaposleni je dužan navesti razloge zadržavanja i odobrenje, ukoliko ga ima.

Zabrana se ne odnosi na ugostiteljski objekat za vrijeme radnog vremena.

## **IV ODRŽAVANJE REDA I ČUVANJE IMOVINE**

### **Član 64**

Zaposleni u Pozorištu mogu ulaziti u prostorije u kojima se održava proba i u radionicama samo po službenoj dužnosti.

Zadržavanje u prostorijama za probe, radionicama, garderobama i drugim prostorijama van radnog vremena, dopušteno je jedino uz odobrenje direktora Pozorišta, rukovodioca službe ili od njih ovlašćenog lica.

### **Član 65**

Služba zaštite je dužna da prilikom održavanja predstave obezbijedi dežurno lice-zaštitara za prijem publike i čuvanje reda za vrijeme trajanja predstave.

Ako neko lice iz publike remeti red, dežurni radnik je dužan da ga opomene i u slučaju da ne poštuje opomenu udalji iz zgrade Pozorišta postupajući na Zakonom propisan način.

### **Član 66**

Za vrijeme trajanja predstave publici je zabranjeno stajanje ili sjedenje sa strane, odnosno van sjedišta, osim u posebnim slučajevima kada to zahtijeva sama predstava ili program, uz odobrenje direktora, vodeći računa da se ne ugrozi bezbjednost publike i svih zaposlenih.

### **Član 67**

Zabranjeno je svim radnicima Pozorišta da gledaoce uvode kroz službene prostorije.

Zabranjen je ulazak djece ispod 10 godina na probe i predstave koje nijesu namijenjene ovom uzrastu.

### **Član 68**

Zabranjeno je u objekte Pozorišta dovesti kućne ljubimce.

### **Član 69**

Poslije završetka proba i predstava, služba obezbjeđenja je dužna da zaključa sva vrata.

Ukoliko pri kontroli prostorija zaposleni na zaštiti objekta zatekne lice koje nema dozvoljen ulazak u zgradu, dužna je da ga legitimiše, evidentira njegove lične podatke i preduzme sve mjere u okviru svojih nadležnosti u skladu sa Zakonom.

#### **Član 70**

Pušenje i upotreba zapaljivih sredstava zabranjena je na pozornici, u gledalištu, foajeima, skladištima i svim prostorijama objekta koje nijesu za to opremljeni prema važećim normativima zaštite od požara. Ukoliko scenski zadatak predviđa pušenje na sceni, neophodno je postupiti u skladu sa Elabortom zaštite od požara i drugim aktima koji predviđaju poseban nadzor vatrogasnog službenika.

#### **Član 71**

Za rad u garderobama odgovoran je dežurni garderober. Trećim licima zabranjen je ulazak u garderobe i na pozornicu.

#### **Član 72**

Služba obezbjeđenja shodno Zakonu o zaštiti imovine i lica odgovorna je za evidenciju trećih lica u objektima Pozorišta.

#### **Član 73**

Ključevi od svih prostorija nalaze se kod Službe obezbjeđenja, a njihovi duplikati u posebnoj prostoriji, koji se čuvaju u zapečaćenoj koverti zaključanoj u sefu. Svako skidanje pečata i upotreba rezervnog ključa se evidentira u knjigu dežurstva. Dežurni i rukovodilac službe dužni su posebnom izjavom izvijestiti direktora o tome. Ključevi se izdaju zaposlenim dugovaocima prostorija. Druga lica mogu koristiti ključeve uz odobrenje direktora, rukovodioca službe ili od njih ovlašćenih lica.

#### **Član 74**

Zaposleni na poslovima zaštite imovine i lica dužan je opomenuti i udaljiti lice koje svojim ponašanjem, izgledom i odijevanjem na bilo koji način ometa, uznemirava ili dovodi u opasnost publiku, zaposlene i druge goste. Zaštitar je dužan da postupi u skladu sa nadležnostima službe.

### **V DAN POZORIŠTA I NAGRADE**

#### **Član 75**

Dan JU Crnogorskog narodnog pozorišta je 1. novembar.

#### **Član 76**

Na Dan pozorišta dodjeljuju se nagrade i priznanja:

1. Velika nagrada
2. Status Doživotnog člana CNP
3. Status Počasnog člana CNP

4. Godišnja nagrada
5. Stipendija „Velibor-Bucko Radonjić“
6. Zahvalnice CNP

#### **Član 77**

O nagradama i priznanjima iz člana 76 odlučuje Savjet CNP na prijedlog direktora i umjetničkog direktora pozorišta.

#### **Član 78**

Velika nagrada Crnogorskog narodnog pozorišta dodjeljuje se za najznačajniji umjetnički rezultat u godini, ostvaren na sceni CNP ili u organizaciji CNP, za visok umjetnički renome i podizanje ugleda Crnogorskog narodnog pozorišta.

Velika nagrada dodjeljuje se najzaslužnijem pojedincu, ansamblu ili instituciji.

Veliku nagradu dodjeljuje Savjet Crnogorskog narodnog pozorišta na prijedlog direktora i umjetničkog direktora pozorišta.

#### **Član 79**

Status doživotnog člana CNP može steći dramski umjetnik nakon penzionisanja.

#### **Član 80**

Status počasnog člana CNP je visoko priznanje koje se ukazuje nosiocima najviših esnafskih i društvenih priznanja, koji su svojim vanrednim rezultatima doprinijeli usponu Crnogorskog narodnog pozorišta, i usponu kulture u Crnoj Gori.

Status počasnog člana stiču naistaknutiji članovi Crnogorskog narodnog pozorišta, kojima prema utvrđenim pravnim propisima prestaje ili je prestao radni status u Pozorištu.

Izuzetno status Počasnog člana mogu steći istaknuti stvaraoci i saradnici Pozorišta za značajan rad i rezultate rada postignute u oblasti kulture, a koji su od značaja za pozorišnu djelatnost.

#### **Član 81**

Godišnja nagrada je visoko priznanje koje se ukazuje za značajne rezultate rada i zasluge za razvitak Crnogorskog narodnog pozorišta. Godišnja nagrada dodjeljuje se članovima CNP i saradnicima: za umjetničke rezultate, za izuzetne rezultate u tehničkoj, organizacionoj ili administrativnoj praksi, odnosno u svim segmentima produkcije Crnogorskog narodnog pozorišta.

Broj godišnjih nagrada je ograničen i predviđa najviše do 2 nagrade za određenu službu, odnosno organizacionu jedinicu.

### **Član 82**

Stipendija „Velibor-Bucko Radonjić“ dodjeljuje se pojedincu koji postiže izuzetne rezultate iz oblasti pozorišne scenografije, kostimografije i likovne umjetnosti.

Uprava Pozorišta predlaže formu i iznos stipendije.

### **Član 83**

Zahvalnice CNP dodjeljuju se kolektivima i pojedincima koji su svojim saradničkim angažmanom doprinijeli afirmaciji Pozorišta.

### **Član 84**

Nagrade i priznanja koja se dodjeljuju na Dan Pozorišta sastoje se od statue, novčanog iznosa, diplome, povelje. Nagrade i priznanja neće se dodijeliti ukoliko Uprava Crnogorskog narodnog pozorišta utvrdi da se nijesu stekli uslovi za njihovo dodjeljivanje.

## **VI KATEGORIZACIJA DRAMSKIH UMJETNIKA**

### **Zvanja dramskih umjetnika**

#### **Član 85**

Dramski umjetnici koji imaju potvrđen stvaralački ugled, nagrade i priznanja iz oblasti pozorišne umjetnosti dodijeljene od strane strukovnih udruženja u zemlji i inostranstvu i značajno doprinose razvoju pozorišne djelatnosti u Crnoj Gori, mogu dobiti određeno zvanje, kao stručno i društveno priznanje - prvak, doajen.

O dodjeljivanju zvanja dramskim umjetnicima odlučuje posebna komisija koju obrazuje Ministarstvo kulture, iz reda afirmisanih stvaralaca iz oblasti kulturnog i javnog života.

Zahtjev za dobijanje zvanja prvak i doajen, po pravilu, podnosi Pozorište preko Pozorišnog savjeta u skladu sa ovim pravilima i definisanim kriterijumima.

Pozorište je dužno da dostavi dokumentaciju i dokaze uz obrazloženi zahtjev za sticanje zvanja.

### **Glumačke grupe**

#### **Član 86**

Dramski umjetnici – glumci mogu biti kategorisani u glumačke grupe: glumac I grupe i glumac II grupe.

Kategorizacija dramskih umjetnika – glumaca u glumačke grupe je valorizacija obima i postignutih rezultata u radu dramskih umjetnika – glumaca.

Kategorizacija podrazumijeva sukcesivan prelazak iz nižih u više glumačke grupe i ima afirmativnu svrhu.

Zahtjev za kategorizaciju, po pravilu, podnosi glumac Pozorištu, u skladu sa ovim pravilima i definisanim kriterijumima.

O kategorizaciji glumaca u I i II glumačku grupu odlučuje posebna komisija Crnogorskog narodnog pozorišta, u skladu sa ovim Pravilima (u daljem tekstu: Komisija Pozorišta).

### **Kriterijumi za kategorizaciju dramskih umjetnika**

#### **Član 87**

(1) Kategorizacija dramskih umjetnika – glumaca vrši se na osnovu sljedećih kriterijuma:

1. godine glumačkog radnog staža u Crnogorskom narodnom pozorištu i godine profesionalnog glumačkog angažmana u drugim srodnim pozorišnim institucijama,
2. broj uloga ostvarenih u Crnogorskom narodnom pozorištu,
3. broj uloga ostvarenih u drugim pozorištima i pozorišnim projektima,
4. broj tumačenih glavnih uloga u vremenskom periodu koji se opservira,
5. broj tumačenih uloga koje se ne mogu označiti glavnim, ali su po svom obimu i kompleksnosti veoma zahtjevne,
6. kvalitet glumačkih ostvarenja u periodu koji se opservira,
7. Broj nagrada:
  - dobijene nagrade na teatarskim festivalima u zemlji i inostranstvu koje je glumac dobio kao član glumačkog ansambla CNP-a i u predstavama CNP-a, u periodu koji se opservira;
  - nagrade CNP-a (Velika i Godišnja nagrada);
  - nagrade na teatarskim festivalima u zemlji i inostranstvu koje je glumac dobio u drugim pozorištima i predstavama;
  - društvena priznanja i nagrade koje je glumac dobio u periodu koji se opservira;
8. profesionalan odnos prema radu i obavezama, kolegama i saradnicima;

Redni broj kriterijuma iz prvog stava ovog člana određuje važnost i uticaj pojedinog kriterijuma na ishod kategorizacije.

#### **Prvak CNP-a**

#### **Član 88**

Zvanje Prvaka CNP-a mogu dobiti najistaknutiji dramski umjetnici – glumci koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume:

- najmanje 15 (petnaest) godina glumačkog radnog staža;
- koji su u navedenom periodu ostvarili rezultate najviših umjetničkih dometa i vrijednosti i time zauzeli značajno mjesto i stekli veliki ugled u teatarskom životu naše sredine;

- čije umjetničko izražavanje posjeduje impresivnu sugestivnost i virtuoznost;
- tumačenje uloga najveće složenosti i presudne važnosti za uspjeh teatarskog projekta;
- čije učešće u teatarskim projektima koje podrazumijeva najveću odgovornost;
- dobitnici su značajnih nagrada za glumačke kreacije na teatarskim festivalima u zemlji i inostranstvu;
- dobitnici su značajnih društvenih priznanja i nagrada za rezultate u oblasti glumačke umjetnosti.

### **Doajen CNP-a**

#### **Član 89**

Zvanje doajena može biti dodijeljeno najistaknutijim dramskim umjetnicima koji su ostvarili vrhunske umjetničke rezultate u CNP-u i u ukupnom kulturnom životu svoje sredine i koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume:

- preko 30 godina radnog staža
- dobitnik je najviših društvenih i relevantnih strukovnih priznanja u zemlji i inostranstvu
- ukoliko je kandidat za status doajena dramski umjetnik - glumac, mora imati status prvaka/prvakinje.

### **Glumci I grupe**

#### **Član 90**

U I (prvu) glumačku grupu kategorišu se dramski umjetnici – glumci koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume:

- najmanje 10 (deset) godina glumačkog radnog staža;
- tumačenje uloga velike složenosti;
- koji su se navedenom periodu iskazali u širokom dijapazonu žanrovski raznolikog repertoara;
- koji su u navedenom vremenskom periodu ostvarili izuzetno vrijedne glumačke kreacije;
- čiji je doprinos kvalitetu projekta odlučujući, a odgovornost velika;
- posjedovanje snažne umjetničke individualnosti, sugestivnosti i sposobnost podnošenja veoma odgovornih i teških zadataka.

### **Glumci II grupe**

#### **Član 91**

U II (drugu) glumačku grupu rangiraju se dramski umjetnici – glumci koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume:

- najmanje 5 (pet) godina glumačkog radnog staža;
- koji su tumači žanrovski raznovrsnih uloga;

- koji posjeduju dokazanu sposobnost u tumačenju uloga veće i srednje složenosti;
- koji su tumači značajnih epizodnih uloga;
- koji svojim umijećem daju dragocjen doprinos uspjehu predstava i čija je odgovornost znatna.

## **KOMISIJA ZA KATEGORIZACIJU GLUMACA U I I II GLUMAČKU GRUPU**

### **Član 92**

Komisija Pozorišta razmatra podnijete zahtjeve za kategorizaciju glumaca u I i II grupu, radi na prikupljanju potrebne dokumentacije, podataka i pokazatelja, te nakon adekvatnog postupka rada koji propisuje ovaj akt, donosi odgovarajuće odluke.

Da bi objektivno i valjano obavila zadatke zbog kojih je imenovana, Komisija osim oblika rada iz stava 1 ovog člana može u svom radu primjenjivati i druge oblike i načine rada (anketa, intervjui i drugo). Dramski umjetnici – glumci i drugi zaposlenici CNP od kojih Komisija zatraži dokumentaciju, dostavu podataka i slično, ili ih pozove na saradnju, dužni su da se odazovu.

### **Član 93**

Komisija Pozorišta je u svom radu nezavisna i svoje stavove i prijedloge formira nepristrasno i na osnovu činjenica, s punom moralnom i profesionalnom odgovornošću.

### **Član 94**

Komisija se sastoji od pet članova.

Komisiju čine:

- direktor Pozorišta,
- umjetnički direktor Pozorišta,
- dva člana Glumačkog ansambla CNP-a koji imaju najmanje deset godina radnog staža u CNP-u i pripadaju najmanje I glumačkoj grupi
- član iz reda reditelja ili dramaturga zaposlenih u Pozorištu.

U slučaju da nije imenovan umjetnički direktor, kao član Komisije se bira zaposleni iz umjetničkog sektora Pozorišta.

Mandat komisije traje četiri godine.

Poslovníkom o radu Komisije Pozorišta uređuju se pitanja od značaja za njen rad koja nijesu uređena ovim aktom.

## Odluka o kategorizaciji

### Član 95

Komisija donosi Odluku o kategorizaciji glumca u I ili II kategoriju ili odluku kojom se zahtjev odbija.

Odluka o kategorizaciji se utvrđuje na osnovu kumulativnog ispunjenja više kriterijuma.

Odluka o kategorizaciji dramskih umjetnika arhivira se i postaje sastavni dio personalnog dosijea zaposlenog.

U skladu sa odlukom iz stava 1 ovog člana sačinjava se aneks Ugovora o radu, sa odgovarajućim uvećanjem osnovne zarade definisanim kolektivnim ugovorom.

## VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

### Član 96

Zaposleni dramski umjetnici koji su stekli određena umjetnička zvanja ili prava, zadržavaju ih kao stečeno pravo.

### Član 97

Stupanjem na snagu ovih Pozorišnih pravila prestaju da važe Pozorišna pravila CNP-a broj 01-4360 od 28.12.2004. godine.

### Član 98

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Pozorišta.

Predsjednik Pozorišnog savjeta  
Blagota Eraković



## **OBRAZLOŽENJE**

### **Pravni osnov**

Pravni osnov za donošenje Pozorišnih pravila JU Crnogorsko narodno pozorište sadržan je u članu 12, 31 i 32 Zakona o pozorišnoj djelatnosti („Službeni list RCG“, broj 60/01 i „Službeni list CG“, broj 75/10), kojim je propisano da je Pozorište dužno da obavlja djelatnost u skladu sa zakonom i pozorišnim pravilima.

Pozorišnim pravilima se utvrđuju normativi i standardi vezani za obavljanje pozorišne djelatnosti, kategorizacija dramskih umjetnika i druga pitanja od značaja za rad pozorišta.

### **Razlozi za donošenje pravilnika**

Zakonom o pozorišnoj djelatnosti („Službeni list RCG“, broj 60/01 i „Službeni list CG“, broj 75/10) uređeno je, pored ostalog, obavljanje i organizovanje pozorišne djelatnosti, što predstavlja osnovu za institucionalnu i organizacionu reformu Crnogorskog narodnog pozorišta. U tom smislu, članom 40 Zakona o pozorišnoj djelatnosti, propisana je obaveza da se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donesu u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Članom 40 Statuta JU CNP br. 01-3340, od 24.10.2014. godine je definisana obaveza donošenja opštih akata u roku od 90 dana od stupanja istog na snagu.

Pozorišna pravila CNP od 28.12.2004. godine, su anahrona i organizaciono prevaziđena, i kao takva zahtijevaju inoviranje i usklađivanje sa važećim normativima i pozorišnom praksom.

Poseban imperativ predstavlja definisanje kriterijuma i uslova za sticanje glumačkih zvanja glumac I i II grupe, prvak i doajen.

Pozorišna pravila su koncipirana u VII poglavlja:

### **I OPŠTE ODREDBE**

Ovim poglavljem utvrđuju se normativi i standardi u vezi sa obavljanjem djelatnosti JU Crnogorsko narodno pozorišta, koji definišu umjetničke aktivnosti, tehničko-scenske aktivnosti, održavanje reda i čuvanje imovine, Dan pozorišta i nagrade, kategorizaciju dramskih umjetnika.

### **II UMJETNIČKE AKTIVNOSTI**

Ovim poglavljem su definisani procesi pripreme scenskog djela i osnovni uslovi za realizaciju repertoara, raspored proba, dežurstva za vrijeme trajanja predstave, knjiga dežurstva, gostovanja u zemlji i inostranstvu, obaveze vođe puta i slične aktivnosti.

### **III TEHNIČKO-SCENSKE AKTIVNOSTI**

Ovim poglavljem su obuhvaćene aktivnosti u tehničko scenskom sektoru. Poseban akcenat je na primjeni mjera zaštite na radu u smislu provjere i upotrebe sredstava za rad i zaštitne opreme i odjeće. Propisano je rukovanje rekvizitom, dekorom i scenskim inventarom, dolazak na probe i ostale tehničko-scenske aktivnosti.

### **IV ODRŽAVANJE REDA I ČUVANJE IMOVINE**

Ovim poglavljem su definisane obaveze kojih se moraju pridržavati svi zaposleni u cilju održavanja reda i čuvanja imovine pozorišta. Posebno su definisane obaveze službe obezbjeđenja čija je primarna obaveza održavanje reda za vrijeme trajanja predstave.

### **V DAN POZORIŠTA I NAGRADE**

U ovom poglavlju se uređuje Dan pozorišta i vrste nagrada i priznanja koje se dodjeluju povodom obilježavanja jubileja.

### **VI KATEGORIZACIJA DRAMSKIH UMJETNIKA**

Ovim poglavljem su uređeni uslovi i kriterijumi za kategorizaciju dramskih umjetnika i sticanje umjetničkih zvanja za glumca I i II grupe, prvaka i doajena. Takođe je uređen sastav komisije koja donosi odluku o kategorizaciji.

### **VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Ovim poglavljem su definisane prelazne odredbe i rokovi za sprovođenje i primjenu Pozorišnih pravila JU CNP.